

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 162/03-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. septembra 2003 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. D. K., K., zastúpeného komerčnou právničkou JUDr. M. Sz., K., vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 248/01 a postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 200/00 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. D. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. októbra 2002 doručená sťažnosť Mgr. D. K., K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného komerčnou právničkou JUDr. M. Sz., K., ktorou namietal porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „dohovor“) postupom

Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 248/01 a postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 200/00.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že nálezom ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 44/01 z 25. októbra 2001 bolo konštatované, že Okresný súd Košice I svojím postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 200/00 porušil základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, jeho „podnet“ o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia však bol zamietnutý. Po uvedenom rozhodnutí ústavného súdu bola vec sťažovateľa o neplatnosť výpovede postúpená v lete 2001 Okresnému súdu Bratislava II, ktorý však podľa názoru sťažovateľa koná vo veci neefektívne a je nečinný napriek tomu, že sťažovateľ podal na zbytočné prietahy v danom konaní aj sťažnosti. Sťažovateľ poukazuje na to, že ani po troch rokoch sa nemôže vo svojej veci domôcť súdneho rozhodnutia napriek tomu, že „*ide o pracovnoprávnu vec, v ktorej by súd mal konať urýchlene a bez zbytočných prietahov*“.

Z uvedených dôvodov navrhol, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Priznáva navrhovateľovi primerané zadosťučinenie proti Okresnému súdu Košice I za porušenie základného práva vysloveného nálezom I. ÚS 44/01-15 z 25. 10. 2001 a to v sume 90.000.- Sk, ktoré je Okresný súd Košice I povinný zaplatiť navrhovateľovi do 2 mesiacov od právoplatnosti tohoto nálezu.

Základné právo D. K. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie jeho veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o LP v konaní vedenom pred odporcom I pod sp. zn. 18 C 248/01 bolo porušené.

Prikazuje odporcovi I konať v označenej veci bez prietahov.

Priznáva navrhovateľovi primerané zadosťučinenie v sume 90.000.- Sk, ktoré odporca I mu je povinný zaplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností a na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania vedeného na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 18 C 248/01:

- 13. júna 2001 bol predmetný spis postúpený z Okresného súdu Košice I Okresnému súde Bratislava II (ďalej aj „okresný súd“),
- 26. júna 2001 okresný súd vyzval sťažovateľa, aby vyčíslil sumu, ktorú žiada priznať z titulu náhrady mzdy,
- 18. júla 2001 sťažovateľ doručil okresnému súde vyčíslenie svojich mzdových nárokov,
- 22. októbra 2001 konajúca sudkyňa dala pokyn kancelárii, aby získala z internetu výpis z obchodného registra ohľadom R- PRESS, a. s.,
- 26. októbra 2001 bol do spisu založený výpis z obchodného registra, avšak na H-PRESS, a. s.,
- 8. novembra 2001 konajúca sudkyňa dala pokyn kancelárii, aby získala z internetu výpis z obchodného registra ohľadom R- PRESS, a. s., a nie H-PRESS, a. s.,
- 9. novembra 2001 bol založený do spisu výpis z obchodného registra týkajúci sa R-PRESS, a. s.,
- 14. novembra 2001 konajúca sudkyňa dala pokyn kancelárii, aby vyžiadala z Obchodného registra Okresného súdu Trnave výpis ohľadom právneho nástupcu R-PRESS, a. s., ktorým je Lisovňa, a. s., so sídlom v Trnave,
- 21. decembra 2001 bol okresnému súde doručený výpis z obchodného registra v zmysle uvedenej žiadosti,
- 17. januára 2002 sťažovateľ navrhuje zámenu pôvodného žalovaného na Lisovňu, a. s., Trnava,
- 23. februára 2002 bolo sťažovateľovi doručené upozornenie z 15. januára 2002, ktorým ho okresný súd upozorňuje na zánik subjektu, ktorý žaluje, súčasne ho upovedomuje o právnom nástupníctve,
- 27. februára 2002 sťažovateľ doručil okresnému súde podanie, v ktorom opäť navrhuje zámenu pôvodného žalovaného, tentoraz na Ing. J. Ch., správcu konkurznej podstaty úpadcu SPX Trading, a. s., v likvidácii,

- 4. marca 2002 konajúca sudkyňa dala pokyn kancelárii, aby získala z internetu výpis z obchodného registra ohľadom SPX Trading, a. s., v likvidácii,
- 12. marca 2002 bol do spisu založený výpis ohľadom SPX Trading, a. s., v likvidácii, z ktorého vyplýva, že na uvedenú obchodnú spoločnosť bol vyhlásený konkurz uznesením Krajského súdu v Bratislave z 23. apríla 2001,
- 27. marca 2002 konajúca sudkyňa listom oznámila sťažovateľovi, že predmetné konanie je podľa § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a vyrovnaní“) prerušené (sťažovateľ prevzal prípis 8. apríla 2002).

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal (...).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'účinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov (...).

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná (...).

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. II. ÚS 26/95). Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov teda možno porušiť iba v konaní, ktorého výsledkom môže byť rozhodnutie štátneho orgánu o právach a povinnostiach jeho účastníkov, pretože len také rozhodnutie môže ukončiť stav právnej neistoty osoby domáhajúcej sa rozhodnutia štátneho orgánu (III. ÚS 62/01, II. ÚS 20/02).

Zo spisu Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 18 C 248/01 vyplýva, že posudzované súdne konanie, v ktorom podľa sťažovateľa malo dôjsť k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, bolo prerušené podľa § 14 ods. 1 písm. d) zákona o konkurze a vyrovnaní. Z dôvodu prerušenia napadnutého konania pred Okresným súdom Bratislava II, ak nedôjde k odpadnutiu prekážky prerušeného konania postupom predvídaným v zákone o konkurze a vyrovnaní, nemôžu sa v prerušovanom konaní vykonávať žiadne procesné úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty účastníkov, a tým k naplneniu účelu označeného základného práva, tak ako to bolo uvedené vyššie. Sťažovateľ netvrdil a ani neuviedol žiadnu skutočnosť, z ktorej by vyplývalo, že v danej veci neexistoval zákonný dôvod na prerušenie konania, resp. že prekážka prerušenia konania už odpadla. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nečinnosť súdu v dôsledku existencie zákonnej prekážky jeho postupu, tak ako to je v danom prípade, neposudzuje ako zbytočné prietahy v súdnom konaní (napr. II. ÚS 3/00, III. ÚS 42/02, I. ÚS 65/03).

Pokiaľ sa prietahy v čase pred uvedeným prerušením konania (v dôsledku vyhláseného konkurzu) týkajú namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd tieto námietky na základe predmetnej sťažnosti preskúmať nemohol, pretože sťažovateľ svoju sťažnosť nepodal v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu

Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Podľa tohto ustanovenia sťažnosť podľa čl. 127 ústavy možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo o inom zásahu dozvedieť, pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03).

Ústavný súd už rozhodol, že v kontexte citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty pre včasnosť podania sťažnosti (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03). Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ sa o namietaných skutočnostiach týkajúcich sa postupu Okresného súdu Bratislava II v čase pred prerušením napadnutého konania dozvedel najneskôr pred 8. aprílom 2002, keď mu bol doručený list konajúcej sudkyne z 27. marca 2002, ktorým mu bolo oznámené, že predmetné konanie je podľa § 14 ods. 1 písm. d) zákona o konkurze a vyrovnaní prerušené. Predmetnú sťažnosť sťažovateľ ústavnému súdu podal až 7. októbra 2002, t. j. v čase, keď už uplynula lehota ustanovená pre tento typ konania pred ústavným súdom.

Pokiaľ sa sťažovateľ domáhal priznania primeraného finančného zadostučinenia v zmysle čl. 127 ods. 3 ústavy „proti Okresnému súdu Košice I za porušenie základného práva vysloveného nálezom I. ÚS 44/01–15 z 25. 10. 2001 a to v sume 90. 000,- Sk“, ústavný súd konštatuje, že táto časť sťažnosti už bola predmetom rozhodovania pred ústavným súdom v konaní vedenom pod sp. zn. I. ÚS 44/01, preto podľa § 24 zákona o ústavnom súde je sťažnosť v tejto časti, o ktorej už ústavný súd rozhodol, neprípustná.

Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku toho rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. septembra 2003